

TUYÊN NGÔN QUỐC TẾ VỀ QUYỀN CỦA NHÂN LOẠI

LỜI MỞ ĐẦU

1. **Ghi nhớ** rằng nhân loại và thiên nhiên đang ở trong hiểm họa, rằng trên hết các tác động tiêu cực do biến đổi khí hậu, sự biến mất nhanh chóng của đa dạng sinh học, sự hủy hoại đất liền và đại dương đang xâm hại tới các quyền cơ bản của loài người và là mối đe dọa to lớn tới các thể hệ hiện tại cũng như tương lai,
2. **Nhận thấy** rằng trước tình trạng trầm trọng trên là chủ đề quan tâm của toàn nhân loại, chúng ta cần phải đưa ra các nguyên tắc, cũng như các quyền và nghĩa vụ mới,
3. **Ghi nhớ** rằng Tuyên ngôn này gắn kết với các quy tắc và quyền được công nhận trong bản Tuyên ngôn quốc tế về nhân quyền, gồm cả về bình đẳng giới cũng như các mục đích và phương châm của Bản hiến chương Liên hợp quốc,
4. **Ghi nhớ** bản Tuyên ngôn Stockholm năm 1972 về môi trường, Hiến chương quốc tế New York năm 1982 về thiên nhiên, Tuyên ngôn Rio năm 1992 về môi trường và phát triển, các nghị quyết của Đại hội đồng liên hợp quốc về « Tuyên ngôn thiên niên kỷ » năm 2000, về « Tương lai mà chúng ta muốn » năm 2012,
5. **Ghi nhớ** rằng hiểm họa này đã được các thành viên của xã hội dân sự, đặc biệt là các mạng lưới cá nhân, tổ chức, thành phố công nhận trong bản Hiến chương trái đất năm 2000,
6. **Ghi nhớ** rằng nhân loại bao gồm tất cả các cá nhân và tổ chức của con người và cũng bao gồm tất cả các thể hệ trong quá khứ, hiện tại và tương lai, rằng sự tiếp tục của nhân loại dựa trên mối gắn kết liên thế hệ,
7. **Ghi nhớ** rằng Trái đất, tổ ấm của nhân loại, là một tổng thể đặc trưng bởi sự tương thuộc lẫn nhau và rằng sự tồn tại cũng như tương lai của nhân loại không thể tách rời khỏi môi trường thiên nhiên,
8. **Tin rằng** các quyền cơ bản của con người liên quan nội tại với các nghĩa vụ bảo vệ thiên nhiên và tầm quan trọng cốt yếu của việc bảo tồn và nâng cao chất lượng môi trường,
9. **Nhận thấy** trách nhiệm đặc biệt của các thể hệ hiện tại trong đó nhà nước có trách nhiệm hàng đầu, cũng như trách nhiệm của các dân tộc, các tổ chức liên chính phủ, các doanh nghiệp, nhất

là các công ty đa quốc gia, các tổ chức phi chính phủ, các chính quyền địa phương cũng như các cá nhân,

10. **Nhận thấy** rằng trách nhiệm đặc biệt này sẽ tạo ra nghĩa vụ đối với toàn nhân loại, và rằng các nghĩa vụ này cũng như các quyền phải được thực thi qua các công cụ đúng đắn, dân chủ, thân thiện môi trường và hòa bình,

11. **Nhận thấy** rằng việc coi trọng phẩm giá của nhân loại cũng như các thành viên của nhân loại là nền tảng của tự do, của công lý và của hòa bình trên thế giới,

12. **Tuyên bố các nguyên tắc, quyền và nghĩa vụ sấu và thông qua bản Tuyên ngôn :**

NGUYÊN TẮC

- **ĐIỀU 1 :** Nguyên tắc về trách nhiệm, công bằng và đoàn kết giữa các thế hệ và trong cùng thế hệ, đòi hỏi gia đình nhân loại chúng ta và nhất là các nhà nước cùng chung sức như nhau giữ gìn và bảo vệ nhân loại và trái đất.
- **ĐIỀU II :** Nguyên tắc về phẩm giá của nhân loại và các thành viên phải đi theo việc thỏa mãn các nhu cầu cơ bản cũng như việc bảo vệ các quyền bất khả xâm phạm. Mỗi thế hệ đảm bảo sự tôn trọng nguyên tắc trên.
- **ĐIỀU III :** Nguyên tắc về tính tiếp tục tồn tại của nhân loại đảm bảo việc bảo vệ và gìn giữ nhân loại và trái đất qua các hoạt động cần trọng và tôn trọng thiên nhiên, nhất là các vật thể sống, loài người hay không phải loài người và buộc chúng ta phải làm việc để ngăn ngừa các hậu quả xấu và không thể cứu chữa được lên các thế hệ.
- **ĐIỀU IV :** Nguyên tắc không phân biệt do không cùng một thế hệ giúp việc gìn giữ nhân loại, nhất là việc gìn giữ các thế hệ tương lai. Nguyên tắc này đòi hỏi các hoạt động và các biện pháp do các thế hệ hiện tại đưa ra không được gây ra hậu quả làm giảm thiểu trầm trọng các nguồn tài nguyên và sự lựa chọn của các thế hệ tương lai.

QUYỀN CỦA NHÂN LOẠI

- **ĐIỀU V :** Nhân loại cũng như toàn thể các loài động thực vật có quyền được sống trong một môi trường lành mạnh và bền vững.

ĐIỀU VI : Nhân loại có quyền được hưởng một nền phát triển trách nhiệm, công bằng, đoàn kết và vững bền.

ĐIỀU VII : Nhân loại được quyền bảo vệ di sản chung và di sản thiên nhiên và văn hóa thực thể cũng như phi thực thể.

ĐIỀU VIII : Nhân loại được quyền gìn giữ các tài sản chung đặc biệt là không khí, nước và đất, và được dùng một cách hữu hiệu các tài nguyên trọng yếu. Các thể hệ tương lai có quyền được truyền lại các tài sản chung này.

ĐIỀU IX : Nhân loại có quyền được hưởng hòa bình đặc biệt quyền được giải quyết tranh chấp một cách hòa bình, quyền an ninh con người liên quan tới môi trường, thực phẩm, vệ sinh, kinh tế và chính trị. Quyền này trên hết nhằm để phòng tránh cho các thể hệ tương lai không phải đối mặt với tai họa chiến tranh.

ĐIỀU X : Nhân loại có quyền được hưởng quyền tự do chọn lựa vận mệnh của mình. Quyền này được thực hiện trong các lựa chọn chung có tính đến lợi ích lâu dài và nhất là các nhiệm vụ phù hợp với con người và thiên nhiên.

CÁC NGHĨA VỤ ĐỐI VỚI NHÂN LOẠI

- **ĐIỀU XI :** Các thể hệ hiện tại có nghĩa vụ bảo đảm việc chấp hành các quyền của nhân loại cũng như quyền của các loài động thực vật. Tôn trọng các quyền của nhân loại và của loài người, hai khái niệm không tách rời, phải được áp dụng cho các thể hệ nối tiếp nhau.
- **ĐIỀU XII :** Các thể hệ hiện tại đảm bảo giữ gìn các nguồn tài nguyên, sự cân bằng sinh thái, di sản chung và di sản tự nhiên, văn hóa, vật thể và phi vật thể, có nhiệm vụ phải làm thế nào để các di sản này được bảo tồn và sử dụng chúng một cách cẩn thận, trách nhiệm cũng như công bằng.
- **ĐIỀU XIII :** Nhằm đảm bảo sự tồn tại lâu dài của cuộc sống trên trái đất, các thể hệ hiện tại có nhiệm vụ phải bảo tồn khí quyển và các cân bằng khí hậu và phải làm mọi cách để dự báo kịp thời nhất việc di dân do tác động của môi trường và trong trường hợp không thể dự báo kịp thì phải cứu hộ nạn nhân và bảo vệ họ.
- **ĐIỀU XIV :** Các thể hệ hiện tại có nghĩa vụ phải hướng các tiến bộ khoa học và kỹ thuật cho việc gìn giữ và cho sức khỏe của loài người cũng như các loài vật. Với mục tiêu này, chúng ta phải đặc biệt đảm bảo việc sử dụng các nguồn tài nguyên sinh học và gìn tôn trọng phẩm giá của con người, các kinh nghiệm truyền thống và giữ gìn đa dạng sinh thái.

- **ĐIỀU XV** : Các nhà nước, các chủ thể và các tổ chức công và tư có nghĩa vụ phải tính dài hạn và khuyến khích phát triển bền vững. Sự phát triển này cũng như các nguyên tắc, quyền và nghĩa vụ đưa ra trong bản Tuyên bố phải là chủ đề giảng dạy, giáo dục và hành động.
- **ĐIỀU XVI** : Các nhà nước có nghĩa vụ đảm bảo tính hiệu quả của các nguyên tắc, quyền và nghĩa vụ được đưa ra trong bản Tuyên bố, kể cả việc tổ chức các cơ chế cho phép đảm bảo việc chấp hành các nguyên tắc, quyền và nghĩa vụ trên.

*Traduit par / Translated by : Trang Phan-Labays